

światło

MIESIĘCZNIK PARAFII RZYMSKO - KATOLICKIEJ w Brzostku
NR. 7 GRUDZIEŃ 1996 R. DODATEK DO TYGODNIKA RODZIN KATOLICKICH „ŹRÓDŁO”

JUZ ADWENT!

W poprzednią niedzielę obchodziliśmy Uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata, była to zarazem ostatnia niedziela Kościelnego Roku Liturgicznego. Obecna pierwsza niedziela grudnia otwiera przed nami Nowy Rok Liturgiczny, u początku tego okresu przeżywamy Adwent (od łacińskiego „przyjście, przybycie”), jest to czas przygotowania do Świąt Narodzenia Zbawiciela. Jest to również czas oczekiwania na powtórne przyjście Chrystusa, które nastąpi gdy czas dobiegnie kresu. Czas Adwentu poprzedzający Boże Narodzenie trwa około czterech tygodni, charakteryzuje go pewne zubożenie obchodów liturgicznych. W niedziele Adwentu nie odmawia się „Chwała na wysokości Bogu...” (z wyjątkiem uroczystości Niepokalanego Poczęcia N.M.P.), szaty liturgiczne przybierają fioletowy kolor pokutny, ale chrześcijanie trwają w radosnym oczekiwaniu aż przyjdzie Pan.

Nowy Katechizm Kościoła Katolickiego w p. 524 pisze tak, „Celebując co roku liturgię Adwentu, Kościół aktualizuje to oczekiwanie Mesjasza: uczestnicząc w długim przygotowaniu pierwszego przyjścia Zbawiciela, wierni odnawiają gorące pragnienie Jego drugiego Przyjścia”.

Czytania biblijne od I Niedzieli Adwentu do 16 grudnia mówią o rzeczach ostatecznych - końcu świata. Umacniają one wiarę, że rzeczywiście Chrystus Pan przyjdzie jako Sędzia żywych i umarłych. Następne czytania od 17 grudnia do Wigilii Bożego Narodzenia są bezpośrednim przygotowaniem do Świąt. Głównymi postaciami tego okresu są: prorok Izajasz zapowiadający Narodzenie Mesjasza, św. Jan Chrzciciel głoszący spełnienie się czasów mesjańskich oraz Najświętsza Maria Panna Matka Jezusa.

W okresie Adwentu spotkamy się z wieloma zwyczajami i symbolami charakterystycznymi dla tego okresu liturgicznego m.in. wieniec adwentowy z czterema świecami zapalonymi w kolejne niedziele Adwentu w czasie wspólnej modlitwy rodzinnej. Przejawem pobożnego, modlitewnego trwania z Maryją jest codzienna w tym okresie Msza Święta Roratnia na której zapala się dodatkową ozdobną świecę zwaną „roratką”.

W.N

ŁASKI PEŁNA...

W roku kościelnym przeżywamy wiele świąt religijnych, które zawierają często ważne i istotne prawdy dla naszej wiary, i nie wiemy czasem za bardzo o co właściwie w tych świątach chodzi. Tymczasem wiara nasza powinna być oparta na pewnej wiedzy, na poznaniu Ewangelii i Tradycji Kościoła, by móc być katolikiem świadomie przeżywającym więź z Chrystusem i Kościołem oraz by być zdolnym do obrony tego, co wiemy. Wiele błędów w naszych sądach i wypowiedziach na tematy religijne i kościelne wynika niekiedy bardziej z braku wiedzy, aniżeli z ludzkiej słabości czy złośliwości. Gdybyśmy tak naprawdę starali się poznać Kościół, jego pochodzenie, historię, a nadto siebie samych jako grzeszne dzieci tegoż Kościoła, nie wypowiedalibyśmy

tak wielu krytykanckich słów pod jego adresem.

Niedługo wejdziemy w atmosferę Uroczystości Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny. Warto zastanowić się nad treścią tej prawdy wiary oraz historią i znaczeniem dogmatu ją definiującego.

„*Oświadczamy, ogłaszamy i orzekamy, że przez Boga jest objawiona, a przeto przez wszystkich wiernych mocno i stale ma być wyznawana nauka, według której Najświętsza Dziewica Maryja w pierwszej chwili Swego Poczęcia ze szczególną łaską i przywilejem Boga Wszechmogącego, przez wzgląd na zasługi Jezusa Chrystusa Zbawiciela rodzaju ludzkiego została zachowana wolną wszelkiej zmaży pierworodnej winy*”. Tymi słowami dnia 8 grudnia 1854 roku w Liście Apostolskim (bulli) Ineffabilis Deus Ojciec Św. Pius IX ogłosił dogmat Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny. Dogmat ten, czyli prawda, w którą każdy katolik zobowiązany jest wierzyć, najogólniej mówi, iż Maryja od samego początku swego istnienia, czyli od momentu poczęcia posiadała w sobie pełnię łaski uświęcającej. Takim stanem różniła się od każdego z nas, którzy zaczynamy żyć i rodzimy się w grzechu pierworodnym, będąc pozbawionymi łaski uświęcającej.

Może pojawić się pytanie: dlaczego Bóg to zrobił, po co wyjął Maryję spod ogólnego prawa poczynania się i rodzenia wszystkich ludzi w stanie grzechu pierworodnego. Najogólniejsza odpowiedź może brzmieć: ze względu na godność Jej macierzyństwa, na fakt, że stała się Matką Syna Bożego. Maryja została odkupiona przez swego Syna w inny, doskonalszy sposób, mianowicie było to odkupienie uprzednie. Chrystus odkupił Maryję nie poprzez uleczenie Jej ze stanu grzechu pierworodnego, ale poprzez fakt, że zapobiegł powstaniu w Niej grzechu.

Prawda o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Marii Panny nie pojawiła się i nie mogła pojawić się w Kościele wraz z momentem ogłoszenia dogmatu. Nauka sformułowana i wyrażona dogmatycznie musi być zawarta w Piśmie św. albo w Tradycji Kościoła w sensie ścisłym, przynajmniej ubocznie. Wiara w przywilej Niepokalanego Poczęcia Matki Syna Bożego istniała w pobożności ludzi i w nauce Kościoła od samego Jego początku, natomiast samo święto pojawiło się na Wschodzie w VII - VIII wieku. Od wieku IX obchodzone ono było w niektórych klasztorach w Niemczech i w samym Rzymie, a potem stopniowo przeszło na cały Zachód. Na początku nie było ono rozpracowane teologicznie, czasami nawet pojawiały się nurty próbujące je zwalczać, czy zakazywać. Dopiero głęboka intuicja teologiczna słynnego uczonego średniowiecznego z XIII wieku Jana Dunsza Szkota przełamała pewne uprzedzenia. Nauka o Niepokalanym Poczęciu rozpowszechniała się mocno tego czasu, tak że wiele razy papież na nią się powoływali. Na sformułowanie dogmatyczne czekać jednak należało aż do roku 1854.

ks. Krzysztof Tyburowski

Wspomnienia roratnie

Z okresem Adwentu związane są nierozłącznie Roraty - czyli Msza św. o Matce Bożej.

Kiedy zbliża się ten okres, moje myśli uciekają do czasów z dzieciństwa, zapewne dlatego, że Roraty odprawiane były o godzinie 6.00 rano, a także ze względu na podniosły nastrój pieśni adwentowych, których nie śpiewało się w żadnym innym okresie liturgicznym. Moje dzieciństwo przypadło na lata powojenne, w domu nie było jeszcze prądu elektrycznego, także posiadanie sprawnego budzika w większości domów było nieosiągalne. Pomimo tych niedogodności byliśmy w kościele zawsze pół godziny przed Roratami, aby uczestniczyć w śpiewaniu Godzinek o Najświętszej Maryi Pannie. Nikt nas nie podwoził samochodem, wszyscy śpieszyli w ciemnościach do kościoła z wielkim zapałem - starsi i młodszy. Po Roratach wracaliśmy do domu, aby zjeść coś ciepłego, a następnie z teczką na plecach iść do szkoły na godzinę 8.00.

Nie czuliśmy zmęczenia lecz wielką radość i zadowolenie. W czasie Adwentu wszystkie nasze myśli i poczynania miały na uwadze nasze codzienne uczestniczenie w Roratach. Przez ofiarne znoszenie różnych niedogodności nauczyliśmy się wytrwałości w postanowieniach oraz budowaliśmy niepodważalne fundamenty naszej pobożności.

Parafianka

ADWENTOWE DNI

Świeca - płomieniem płonie
Maryi Symbol to
Oczekiwania i nadziei dni
mijają szybko znów
W skupieniu, ciszy czas rozmyślać
nad pewnym wzorem tym
Godzeniem się z wolą Pana
zamienianie myśli w czyn
Płomienie świecy rozniecają
zakątki mrocznych chwil
I budzą w sercu, w myśli mojej
nadzieję na spokojny sen
W płomyk ten mocno zapatrzona
przenoszę myśli w tamte dni
Gdy czas Maryi wyznaczony
zmienił nasze puste dni
I wcielił się we mnie, w ciebie, w nas
By dać nam Boga - Syna swego
I dać nadziei na wszech czas.

Bogumiła

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży przed wojną.

Dzisiejsza Akcja Katolicka, która działa w naszej parafii, ma swoje korzenie w Stowarzyszeniu Młodzieży Katolickiej, które działało przed wojną w naszej parafii, a jego twórcą i opiekunem był Ksiądz Katecheta Michał Stępień. Był to ksiądz, który zapisał się w pamięci już niewielu starszych osób żyjących jako anioł dobroci, czuły na krzywdę ludzką, a przede wszystkim na niedolę dzieci biednych. Był on znakomitym organizatorem młodzieży. Organizował spotkania młodzieży u mojej babci Rozalii Oprządkowej w Zawadce Brzostockiej. Tutaj spotykał się z młodymi kawalerami, pannami i organizował widowiska teatralne związane z Narodzeniem Pańskim - Jasełka oraz obrazy związane z Misterium Męki Pańskiej. Uczył też śpiewu pieśni kościelnych tak dorosłą młodzież, jak i dzieci szkolne. Pomocą służyły mu p. Wawszczakówna Maria nauczycielka oraz p. Zofia Tułeczka nauczycielka malarka. Na spotkaniach z młodzieżą dużo dyskutował, uczył czytać Pismo Święte jak również wysyłał na kursy dla młodzieży wiejskiej organizowane przez Kurię Biskupią w Przemyślu. Do najaktywniejszych osób zaliczyć należy Helenę, Zofię i Cecylię Oprządek, Emilię Sokół, Wojciecha i Michała Krzyżaka, Jana Grzywacza, Mariana Szczepańskiego i innych.

Do wielkich wydarzeń w życiu, takich jak I Komunia Św. Ksiądz Stępień przygotował bardzo dokładnie dzieci, a te najbiedniejsze prowadził do krawca - kupował sukienki, ubranka i buty. Był hojny na okoliczność Świętego Mikołaja, kiedy to robił za własne pieniądze upominki dla biednych dzieci, a tych w naszej galicyjskiej parafii było sporo. Kupował dzieciakom przybory szkolne, odzież, słodycze.

Tak wspomina Księdza Michała Stępnia p. Helena Czech, która w tamtych czasach był małą dziewczynką i chodziła do klasy trzeciej: „Pewnego razu wyjechał Ksiądz na leczenie do Krynicy i pani Wawszczakówna kazała mi napisać do Niego list od klasy. Napisałam - wspólnie redagowaliśmy, a ja wysłałam. Po kilku dniach otrzymałam list od Księdza na moje nazwisko. Czytałam go w klasie, a potem dostałam list na pamiątkę. Byłam szczęśliwa i wszyscy w klasie cieszyli się, że nasz Ksiądz już zdrowieje i wraca do nas”.

Spotkania, a raczej zebrania Stowarzyszenia odbywały się później na wikarówce. Dzięki nim ówczesna młodzież edukowała się na Piśmie Świętym i miała dobre podstawy do zakładania rodzin katolickich.

Z radością zebrałam tę krótką informację o przedwojennym Stowarzyszeniu Młodzieży Katolickiej w naszej parafii i życzę Obecnej Akcji Katolickiej aby równie prężnie działała za przykładem naszych ziomków.

Bogumiła

O Świętym Mikołaju

O dniu 6 grudnia pamiętają niemal wszyscy -to dzień podarunków, upominków i radości dzieci, czyli Świętego Mikołaja. Trudno wskazać bardziej popularnego chrześcijańskiego świętego tak w Kościele Zachodnim jak i Wschodnim. Święty Mikołaj był biskupem Miry w Azji Mniejszej w I połowie IV wieku. Brał prawdopodobnie udział w I powszechnym soborze w Nicei w 325 roku, jako przeciwnik arianizmu. Zmarł około 342 roku.

Postać Świętego Mikołaja otaczają liczne piękne legendy z których wynika, że był wzorem dobroci, troski o bliźnich, miłosierdzia. Jest uważany między innymi za patrona dzieci, żeglarzy, jeńców, piwowarów, młynarzy, flisaków, notariuszy, podróżnych, uczonych. Widać więc jak liczne grupy ludzi widziały w Nim swego opiekuna. W Średniowieczu bardzo rośnie kult Świętego Mikołaja czego świadectwem są liczne świątynie pod jego wezwaniem, zwłaszcza we Włoszech. Prawdopodobnie nawet w 1087 roku kupcy włoscy wykradli Relikwie Świętego z opanowanej przez mahometan Miry i przenieśli je do Bari w południowych Włoszech, dla większej chwały tego miasta. Lokalny kult Świętego Mikołaja trwa po dziś dzień, a w Kościele Wschodnim jest nawet nazwany „cudotwórcą”.

Postać Świętego i otaczające go legendy były natchnieniem wielu wybitnych artystów (np. Rafaela Santi). Wyobrażano go sobie w stroju biskupa z trzema złotymi kulami, albo trzema chłopcami lub z mieszkaniami ze złotem, które rozdawał potrzebującym (np. według legendy: trzem ubogim dziewczętom, które w ten sposób obdarzył posagiem i uratował przed zejściem na złą drogę).

Natomiast w obyczajach niemieckich w wigilię Świętego Mikołaja ktoś z dorosłych przebierał się w strój biskupa i rozdawał podarki grzecznym dzieciom. Ten zwyczaj upowszechnił się też w naszym kraju w XIX wieku i stał się nieodłącznym elementem naszej chrześcijańskiej tradycji. Zwyczaj ten dotarł również do licznych krajów niechrześcijańskich np. Japonii. Z tego między innymi wynika, że obdarowywanie drugiego człowieka upominkami jest naturalną potrzebą czynienia dobra, bez względu na to jaką się wyznaje religię. Dlatego kultywujemy naszą piękną tradycję.

KALENDARIUM LITURGICZNE

3. XII

Wspomnienie św. Franciszka Ksawerego (XVI w.) kapłana, jezuitę, patrona misji zagranicznych (prowadził misje w Portugalii, Indiach i Japonii).

Modlitwa dnia: Boże, Ty przez misjonarską działalność świętego Franciszka Ksawerego pociągnąłeś do światła Ewangelii liczne narody, daj wszystkim wierzącym tę samą gorliwość w rozszerzaniu wiary, aby na całej ziemi Kościół święty cieszył się z nowych wyznawców. Amen.

4. XII

Wspomnienie św. Barbary, dziewicy i męczennicy.

Modlitwa dnia: Boże, święta Barbara, męczennica, dochowała wierności Tobie aż do śmierci, za jej wstawiennictwem broń nas od wszelkich niebezpieczeństw i w godzinie śmierci umocnij nas sakramentem Ciała i Krwi Twojego Syna. Amen.

6. XII

Wspomnienie św. Mikołaja, (IV w.), biskupa, patrona piwowarów, młynarzy, flisaków i notariuszy.

Modlitwa dnia: Miłosierny Boże, pokornie cię prosimy za wstawiennictwem świętego Mikołaja, biskupa, czuwaj nad nami wśród wszelkich niebezpieczeństw, aby bez przeszkód szli drogą wiodącą do zbawienia. Amen.

7. XII

Wspomnienie św. Ambrożego (IV w.), biskupa i doktora Kościoła, patrona producentów pierników i pasieczników.

Modlitwa dnia: Boże, Ty nam dałeś świętego Ambrożego, biskupa, jako nauczyciela katolickiej wiary i mężnego następcę Apostołów, wzbudź w swoim Kościele biskupów według Twojego Serca, aby nim zarządzili mężnie i roztropnie. Amen.

9. XII

Uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny.

Ewangelia: (Łk, 26-38) „Bądź pozdrowiona, pełna łaski, Pan z Tobą, błogosławiona jesteś między niewiastami”

Modlitwa dnia: Boże, ty przez Niepokalane Poczęcie Najświętszej Dziewicy przygotowałaś swojemu Syno-

wi godne mieszkanie i na mocy zasług przewidzianej śmierci Chrystusa zachowałeś Ją od wszelkiej zmyzy, daj nam za Jej przyczyną dojść do Ciebie bez grzechu. Amen.

14. XII

Wspomnienie św. Jana od Krzyża (XVI w.), kapłan zakonu karmelitów, doktor Kościoła, jednego z największych mistyków Kościoła

Modlitwa dnia: Boże, Ty obdarzyłeś świętego Jana od Krzyża, kapłana, niezwykłą miłością krzyża i zupełnego wyrzeczenia się siebie: spraw, abyśmy wytrwale idąc za jego przykładem osiągnęli wieczną chwałę. Amen.

26. XII

Święto św. Szczepana, diakona, pierwszego męczennika, patrona kamieniarzy.

Modlitwa dnia: Wszchemogący Bpże, obchodzimy narodziny dla nieba świętego Szczep%ha, pierwszego męczennika, który się modlił nawet za swoich prześladowców, daj nam naśladować jego przykład i naucz nas miłować nieprzyjaciół. Amen.

27. XII

Święto św. Jana, Apostoła i Ewangelisty, Patrona Azji Mniejszej.

Modlitwa dnia: Boże, Ty nam objawiłeś tajemnice Twojego Słowa przez świętego Jana apostoła, oświeć nasze umysły, abyśmy pojęli i umiłowali naukę, którą głosił. Amen.

28. XII

Święto Świętych Młodzianków, Męczenników, patronów chórów kościelnych.

Modlitwa dnia: Boże, nasz Ojczy, w dniu dzisiejszym święci Młodziankowie, męczennicy, obwieścili Twoją chwałę nie słowami lecz śmiercią: spraw, abyśmy całym życiem wyznawali wiarę w Ciebie, którą głosimy ustami. Amen.

Opracował W. N.